

обеспечить законность соответствующего процессуального действия, создать надлежащие условия для его проведения и быть надежной гарантией от нарушений недобросовестного следователя.

THE INSTITUTION OF WITNESSES IN THE SYSTEM OF CRIMINAL PROCEDURAL GUARANTEES

**E. Lukianchykov
V. Lukianchykov**

Paper analyzes the formation of the institution of witnesses in criminal proceedings beginning from the Lithuanian Statutes, the Statute of Criminal Proceedings from 1864 till the present. The issues of its occurrence, tasks, for which decision the participation of virtuous persons in the pre-trial investigation was introduced, have been investigated. A comparative study of normative regulation of this procedural institution in different countries is carried out. It is questioned about the possibility for the virtuous persons to create appropriate conditions for the objective and, in particular, the proper conduction of investigative actions, to ensure the legality of its conduction, to exclude the possibility of falsification by those who conduct procedural actions. Attention is drawn to the need to ensure in the CPC of Ukraine the order of the involvement of witnesses, the requirements imposed on such persons, their tasks during the conduction of procedural actions to which they are involved. The conclusion was drawn that the participation of the witnesses can not objectively ensure the legality of the relevant procedural action, to create the proper conditions for its implementation and be a reliable guarantee against violations of the unscrupulous investigator.

УДК 343.98

І. В. Пиріг
доктор юридичних наук, доцент

Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ

ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ КРИМІНАЛІСТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ

Розглядаються проблемні питання, пов'язані з збиранням та дослідженням доказової інформації під час досудового розслідування. Наголошується на недостатньому рівні підготовки інспекторів-криміналістів, що беруть участь у проведенні слідчих (розшукових) дій та пропонується запровадити окремо підготовку інспекторів-криміналістів та експертів на базі вузів системи МВС. Придільно також увагу забезпеченню практичних підрозділів Національної поліції криміналістичною технікою, що відповідає сучасному рівню науково-технічного прогресу.

Ключові слова: досудове розслідування, криміналістичне забезпечення, слідчі (розшукові) дії, криміналістична техніка.

Для ефективності будь-якого виду людської діяльності, включаючи й діяльність з розслідування кримінальних правопорушень, потрібно відповідне їй криміналістичне забезпечення. Від якісного забезпечення досудового розслідування сучасними досягненнями науки і техніки, новими методами виявлення та вилучення об'єктів, пов'язаних зі злочином, значною мірою залежить швидкість розслідування, повнота й якість зібраних матеріалів кримінального провадження.

Проблемам криміналістичного забезпечення розслідування приділялась значна увага з боку вітчизняних та вчених ближнього зарубіжжя: Ю. П. Аленіна, В. П. Бахіна, В. Д. Берназа, Р. С. Белкіна, А. Ф. Волобуєва, В. І. Галагана, І. В. Гори, В. А. Журавля, Н. С. Карпова, І. І. Когутича, В. А. Колесника, В. О. Коноваловича, Ю. Г. Корухова, В. С. Кузьмічова, В. В. Лисенка, В. Г. Лукашевича, Є. Д. Лук'янчикова, Г. А. Матусовського, Ю. Ю. Орлова, М. А. Погорецького, М. І. Порубова, М. В. Салтевського, С. М. Стахівського, Р. Л. Степанюка, В. В. Тіщенко, Л. Д. Удалової, В. Г. Хахановського, П. В. Цимбала, К. О. Чаплинського, Ю. М. Черноус, С. С. Чернявського, В. М. Шевчука, В. Ю. Шепітька, Б. В. Щура, М. П. Яблокова та ін. Але зі змінами законодавства, перебудовою органів та підрозділів, що приймають участь у розслідуванні, зміною якісного та кількісного показників злочинності виникають численні проблеми криміналістичного забезпечення розслідування, що постійно потребують вирішення.

Метою даної публікації є окреслення нагальних проблем криміналістичного забезпечення досудового розслідування та надання рекомендацій щодо їх вирішення.

Поняття «криміналістичного забезпечення» з'явилося у 80-х роках минулого століття та на сьогодні, на нашу думку, є сформованим у науці. Вперше це поняття було наведено В. Г. Коломацьким у підручнику з криміналістики як систему впровадження в практичну діяльність криміналістичних знань, втілених в умінні працівників використовувати наукові, методичні й тактичні криміналістичні рекомендації, техніко-криміналістичні засоби і технології їх застосування з метою попередження, розкриття та розслідування злочинів [1, с. 62]. Останнім часом поняття криміналістичного забезпечення знайшло тлумачення у працях Київської наукової школи професора А. В. Іщенка. За визначенням А. В. Іщенка, І. О. Ієрусалимова, Ж. В. Удовенко «криміналістичне забезпечення процесу доказування на досудовому слідстві – самостійна, ефективна, специфічна діяльність відповідних суб'єктів із створення необхідних умов для отримання шляхом криміналістичної освіти криміналістичних знань та використання криміналістичної техніки в передбаченій законом діяльності суб'єктів процесу доказування на

досудовому слідстві по збиранню, дослідженню, перевірці та оцінці фактичних даних (доказів) і використання їх з метою встановлення істини у кримінальній справі» [2, с. 99]. На нашу думку, це визначення більш повно характеризує поняття криміналістичного забезпечення досудового розслідування.

З означеного визначення випливає, що ефективність діяльності з криміналістичного забезпечення розслідування залежить, по-перше, від суб'єктів процесу розслідування, а саме від їх знань, вмінь та навичок по збиранню, дослідженню та оцінці доказів з використанням засобів криміналістичної техніки. По-друге, кінцевий результат обумовлений безпосередньо наявністю цієї техніки, відповідності її сучасним вимогам науково-технічного прогресу.

Щодо суб'єктів застосування криміналістичної техніки, то на досудовому слідстві ними можуть бути безпосередньо слідчий або залучений до проведення слідчої (розшукової) дії спеціаліст. Як спеціалістів-криміналістів залучають, як правило, інспекторів-криміналістів слідчих підрозділів Національної поліції або експертів Експертної служби МВС.

Реформування МВС, що почалось у 2015 році поряд зі змінами законодавства докорінним чином змінило структуру та порядок роботи багатьох підрозділів та служб Міністерства внутрішніх справ. Суттєвої перебудови зазнала й Експертна служба МВС. Наказом МВС від 03.11.2015 р. № 1343 було затверджено Положення про Експертну службу МВС України, відповідно до якого її структурними підрозділами є Державний науково-дослідний експертно-криміналістичний центр (ДНДЕКЦ) та територіальні науково-дослідні експертно-криміналістичні центри (НДЕКЦ), що не входять до Національної поліції. Основними завданнями Експертної служби (п. 3 Наказу) є здійснення судово-експертної діяльності, тобто проведення експертиз та забезпечення залучення до досудового розслідування, а саме до проведення слідчих (розшукових) дій.

Реформування МВС та утворення Національної поліції України торкнулось і перебудови слідчих підрозділів, що входять до її складу. До територіальних слідчих відділів увійшли сектори техніко-криміналістичного забезпечення з посадами інспекторів-криміналістів, основним завданням яких є участь у проведенні слідчих (розшукових) дій.

Таким чином, відбулось реформування експертних підрозділів органів внутрішніх справ, що спричинило як позитивні наслідки, так і призвело до виникнення певних проблем криміналістичного забезпечення розслідування кримінальних правопорушень. Серед позитивних моментів слід зазначити поділення функцій техніко-криміналістичного та судово-експертного забезпечення розслідування, яке сприяло дотриманню принципу незалежності судової експертизи. З іншого боку виникли проблеми кадрового

забезпечення як підрозділів НДЕКЦ, так і секторів техніко-криміналістичного забезпечення слідчих відділів. Проведеним нами опитуванням працівників НДЕКЦ та інспекторів-криміналістів Дніпропетровської, Запорізької, Донецької та Харківської областей встановлено, що більш досвідчені співробітники, які працювали на посадах експертів райвідділів міліції перейшли на роботу до НДЕКЦ. Відповідно рівень криміналістичної підготовки інспекторів-криміналістів слідчих відділів Національної поліції на сьогодні залишається досить низьким.

Недостатня кваліфікація інспекторів-криміналістів впливає на кінцевий результат – якість розслідування кримінальних правопорушень, формування доказової бази. Однією з найвагоміших для розслідування слідчих (розшукових) дій є огляд місця події. Для його проведення як спеціалісти при розслідуванні переважної більшості злочинів залучаються інспектори-криміналісти та працівники НДЕКЦ за окремими категоріями злочинів. Їх діяльність регламентується наказом МВС від 03.11.2015 р. № 1339, що затверджує Інструкцію про порядок залучення працівників органів досудового розслідування поліції та Експертної служби МВС України як спеціалістів для участі в проведенні огляду місця події. Від результатів діяльності спеціаліста при проведенні огляду залежить повнота та якість вилучених об'єктів, що можуть бути речовими доказами. Об'єкти, вилучені при огляді місця події поступають на дослідження в НДЕКЦ. Відповідно, низька якість вилучених слідів ускладнює проведення експертизи. Тому, підготовка інспекторів-криміналістів має бути відповідною. На жаль, на сьогодні ми не можемо вважати її задовільною.

Підготовка експертів Експертної служби МВС та інспекторів-криміналістів слідчих підрозділів Національної поліції є одним з найважливіших питань сьогодення, оскільки від їх кваліфікації, компетентності та особистих якостей залежить у деякій мірі успіх розслідування. Серед суб'єктів експертної діяльності найбільш потужними є експертні заклади Міністерства юстиції та МВС України, в яких виконується близько 90 % експертиз, що призначаються на стадії досудового розслідування. При підготовці кадрів для експертних установ зазначених відомств виникають численні питання, що стосуються видів та форм підготовки, обсягів навчання, освітньо-кваліфікаційних вимог до спеціалістів, узгодженості програм підготовки та інші. Зазначені проблеми неодноразово обговорювались науковцями, але й досі залишаються дискусійними та підлягають подальшому дослідженню.

У законодавчих актах, а саме КПК України та Законі України «Про судову експертизу», а також в інших законодавчих та відомчих нормативних актах чітко не визначено професійні та кваліфікаційні

вимоги, що висуваються до даної категорії працівників. Окремі вимоги до осіб, які можуть бути судовими експертами визначено у ст. 10 Закону України «Про судову експертизу»: «судовими експертами можуть бути особи, які мають необхідні знання для надання висновку з досліджуваних питань. Судовими експертами державних спеціалізованих установ можуть бути фахівці, які мають відповідну вищу освіту, освітньо-кваліфікаційний рівень не нижче спеціаліста, пройшли відповідну підготовку та отримали кваліфікацію судового експерта з певної спеціальності» [3].

Зазначимо, що положення наведеної норми закону досить не чіткі, та, на наш погляд, мають бути конкретизовані. В Законі не зазначено, яку саме «відповідну» вищу освіту повинні мати фахівці. Мабуть, розуміється базова вища освіта в залежності від виконуваних експертиз, наприклад, економічна при виконанні бухгалтерських експертиз, хімічна – експертизи наркотичних засобів, технічна – автотехнічних експертиз тощо. Виникає питання щодо освіти експертів, які виконують криміналістичні експертизи. Основні знання, якими вони повинні володіти – криміналістичні, і отримані вони можуть бути під час навчання в юридичних вузах. Крім спеціальних знань в галузі криміналістики будь-якому експерту бажано знати основи кримінально-процесуального законодавства, а саме підстави призначення та порядок проведення експертизи, права та обов'язки експерта, теорію доказів тощо. На жаль, кількість експертів-криміналістів, які мають вищу юридичну освіту на сьогодні незначна. За даними нашого опитування працівників НДЕКЦ вона складає 32 % загальної кількості респондентів. На сьогодні підготовкою таких фахівців займається лише навчально-науковий інститут № 2 Національної академії внутрішніх справ. Підготовка експертів-криміналістів у цьому навчальному закладі, на наш погляд, найбільш поглиблена та ґрунтовна. Саме вона надає необхідні для експертної діяльності юридичні та спеціальні знання. Але після закінчення навчання перед випускниками стає вибір, який іноді є нелегким: залишатись співробітником поліції та працювати інспектором-криміналістом або звільнитися з поліції і працювати судовим експертом. Зважаючи на це доцільним, на наш погляд, є запровадження окремої підготовки інспекторів-криміналістів та судових експертів.

Погоджуємося з думкою Н. І. Клименко, яка стверджує, що професіоналізація наукових працівників у сфері судово-експертної діяльності повинна будуватися, головним чином, не на перепідготовці фахівців із певних галузей знань, не на системі підвищення кваліфікації, а на фундаментальній підготовці майбутнього судового експерта в вузі саме як судового експерта. Тому підготовка судового експерта повинна мати такі складові: базова повна вища освіта;

післядипломна освіта (спеціалізація, стажування, підвищення кваліфікації та перепідготовка); спеціальна освіта за певними експертними спеціальностями; самоосвіта [4, с. 226].

Обов'язковим також вважаємо наступні рівні підготовки судових експертів, що розглядаються науковцями: підвищення кваліфікації та отримання наукового ступеня доктора філософії чи доктора права. Підвищення кваліфікації судового експерта потрібно організовувати на базі провідних експертних установ та бути обов'язковою умовою роботи на посаді експерта у державних експертних закладах. У ст. 17 Закону України «Про судову експертизу зазначається, що «для присвоєння та позбавлення кваліфікації судового експерта і кваліфікаційних класів створюються експертно-кваліфікаційні комісії при міністерствах та інших центральних органах виконавчої влади, до сфери управління яких належать державні спеціалізовані установи, що здійснюють судово-експертну діяльність». Експертно-кваліфікаційні комісії під час виконання своїх обов'язків повинні оцінити рівень підготовки певної особи та прийняти відповідне рішення, тобто оцінити компетентність експерта у вирішенні покладених на нього обов'язків. Підготовка експертних кадрів вищої кваліфікації та отримання наукового ступеня доктора філософії чи доктора права повинно здійснюватись на базі відповідних кафедр провідних вищих навчальних закладів. Погоджуємось з думкою В. П. Колонюка щодо недоцільності створення для цього аспірантури чи докторантури в експертних установах, бо в них відсутні в необхідній кількості фахівці, які мають наукові ступені [5, с. 92].

Що стосується проблем забезпечення розслідування новітніми засобами криміналістичної техніки, то їх вирішення полягає, в основному, у недостатньому фінансуванні правоохоронних органів. У цьому напрямку також є диференціація. На сьогодні можна зазначити, що провідні експертні установи: ДНДЕКЦ, НДЕКЦ в окремих областях, Київський НДІСЕ, Харківський НДІСЕ ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса забезпечені технікою, якщо не на належному, то на достатньому рівні. Зважаючи на профіль цих закладів, ця техніка, в основному, призначена для проведення експертизи. Забезпечення районних слідчих підрозділів Національної поліції, а саме інспекторів-криміналістів є вкрай недостатнім. Однак, саме вони частіше за все опиняються як спеціалісти на місцях події і від них залежить якість і кількість вилучених слідів, що потім будуть підлягати експертному дослідженню.

Засоби «польової» криміналістики на сучасному етапі вдосконалюються. Їх можливо придбати як на вітчизняному ринку, так і у провідних виробників США та Європи. Для роботи зі слідами на місці події широко застосовуються комплекти техніко-криміналістичних засобів. Уніфіковані криміналістичні валізи

комплектуються як самими співробітниками слідчих підрозділів, так і спеціалізованими підприємствами. Наприклад, підприємство «Експертні системи» (м. Київ) виготовляють криміналістичні валізи: уніфіковані криміналіста (СВ-1, СВ-2, Криміналіст НП), для вилучення об'ємних слідів взуття та шин автотранспорту (ВТ-2), для виявлення та вилучення слідів біологічного походження (ХБ-2), для виявлення та вилучення пилових слідів (ПС-1), пошук ПС, ВДС-1, ВДС-2), балістичні (БВ-10), для огляду місця вибуху (ВВ-1).

Серед новітніх засобів виявлення та вилучення слідів рук потрібно зазначити розробки компаній «Sirchie» (США), «Foster & Freeman» (Великобританія). Наприклад, серед традиційних засобів виявлення слідів рук потрібно відмітити розробку нових дрібнодисперсних дактилоскопічних порошків з рівномірним шаром нанесення, запропоновані американською фірмою «Sirchie». Порошки серії Volcano Latent Print Powders при застосуванні дають гарні результати, мають високу чутливість і здатність прилипати, гарні репродуктивні можливості, випускаються в різних кольорних варіаціях, різними за м'якістю та щільністю. Дана фірма крім звичайних випускає також магнітні й флуоресціюючі дактилоскопічні порошки – Magnetic Latent Print Powders і Fluorescent Latent Print Powders відповідно, які виробляються в різних кольорових варіаціях та відрізняються високою якістю сумішей. Фірма «Sirchie» випускає і вузькоспеціальні порошки для певного типу поверхні: для клейких (ASP50D, ASP50L, Crystal violet), для вощених поверхонь (Sudan Black), багатобарвних і маслянистих поверхонь (Hi-Fi coin box/galvanic), а також порошки подвійної дії (Hi-Fi dual purpose latent print powder), що об'єднують у собі здатність до флуоресценції або зміни кольору, залежно від поверхні та мають властивості звичайних або магнітних порошків. Пензлі, що пропонуються даною фірмою, виготовлені на основі скловолоконних та натуральних (виготовлених з пір'я Марабу різних кольорів) матеріалів. Також цією фірмою пропонується ряд полімерних матеріалів для фіксації об'ємних слідів. Наприклад, зліпки слідів, залишених знаряддями зламу, можуть бути вилучені за допомогою сполук «DUROCAST». Вони застосовуються для вилучення об'ємних слідів на металах, деревині, пластмасі та папері. Їх консистенція дозволяє знімати зліпки як з вертикальних, так і з горизонтальних поверхонь, а також не потребує застосування антиадгезивного реагенту для відділення зліпка від поверхні. Зліпки можуть бути вилучені навіть з бойка або затвора вогнепальної зброї. Компанія «Foster & Freeman» розробила компактну систему окурювання об'єктів на місці події парами цианоакрилату (за назвою «SUPERfume») для виявлення слідів пальців рук на великих поверхнях (приміщення, автомобіль та ін.) зі спеціальним тентом розміром 6х3х2 метри. Даючи можливість окурювати житлові кімнати, офіси, гаражі, цей набір дозволяє виявляти та фіксувати відбитки пальців безпосередньо на місці події. Зникає необхідність доставляти громіздкі

речі в лабораторію [6, с. 353-354]. Можна зазначити, що технічні засоби на сьогодні розвиваються та вдосконалюються, але, на жаль, не всі з них поки що доступні для використання практичними підрозділами, що розслідують злочини.

Підсумовуючи означене вище, можна зазначити, що на сьогодні існують окремі проблеми криміналістичного забезпечення розслідування кримінальних правопорушень. Однією з них є запровадження багаторівневої, фундаментальної підготовки інспекторів-криміналістів для слідчих підрозділів Національної поліції та судових експертів для Експертної служби МВС. Ця підготовка повинна здійснюватись на базі закладів вищої освіти системи МВС та відрізнятися навчальними програмами з урахуванням специфіки практичної діяльності зазначених суб'єктів. Інша проблема полягає в забезпеченні практичних підрозділів Національної поліції сучасними досягненнями науки і техніки.

Перелік посилань

1. *Криміналістика: учеб.:* в 3 т. / под ред. Р. С. Белкина, В. Г. Коломацкого, И. М. Лузгина. Москва, 1995. Т. 1: История, общая и частные теории. 264 с.

2. *Ищенко А. В., Іерусалимов І. О., Удовенко Ж. В.* Теорія і практика криміналістичного забезпечення процесу доказування в розслідуванні злочинів: навч. посіб. Київ, 2007. 160 с.

3. *Про судову експертизу:* закон України від 25 лютого 1994 р. № 4038-XII. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/4038-12>.

4. *Клименко Н. І.* Судова експертологія: курс лекцій: навч. посіб. Київ, 2007. 521 с.

5. *Колонюк В. П.* Кадрова (дидактична) експертна діяльність / Експертне забезпечення розслідування окремих видів злочинів: збірник матеріалів науково-практичної конференції. Київ, 2011. С. 90–93.

6. *Пирог І. В.* Теоретико-прикладні проблеми експертного забезпечення досудового розслідування: монографія. Дніпропетровськ, 2015. 432 с.

ПУТИ СОВЕРШЕНСТВОВАНИЯ КРИМИНАЛИСТИЧЕСКОГО ОБЕСПЕЧЕНИЯ ДОСУДЕБНОГО РАССЛЕДОВАНИЯ

И. В. Пирог

В статье рассматриваются актуальные на сегодня проблемы совершенствования криминалистического обеспечения досудебного следствия. Для эффективности любого вида человеческой деятельности, включая и деятельность по расследованию криминальных правонарушений, нужно соответствующее ее криминалистическое обеспечение. От качественного обеспечения досудебного расследования современными достижениями науки и техники, новыми методами выявления и изъятие

объектов, связанных с преступлением, в значительной мере зависит скорость расследования, полнота и качество собранных материалов криминального проведения.

Под криминалистическим обеспечением доказывания на досудебном следствии подразумевают деятельность соответствующих субъектов по созданию необходимых условий для получения криминалистических знаний и использования криминалистической техники в деятельности субъектов процесса доказывания на досудебном следствии по собиранию, исследованию, проверке и оценке доказательств и использование их с целью решения задач расследования. Акцентируется внимание, что эффективность деятельности по криминалистическому обеспечению расследования зависит, во-первых, от субъектов процесса расследования, а именно от их знаний, умений и привычек по собиранию, исследованию и оценке доказательств с использованием средств криминалистической техники. Во-вторых, конечный результат обусловлен непосредственно наличием этой техники, соответствия ее современным требованиям научно-технического прогресса.

Реформирование экспертных подразделов органов внутренних дел принесло как положительные результаты, так и привело к возникновению определенных проблем криминалистического обеспечения расследования криминальных правонарушений. Среди положительных моментов следует отметить разделение функций технико-криминалистического и судебно-экспертного обеспечения расследования, которое оказывало содействие соблюдению принципа независимости судебной экспертизы. С другой стороны возникли проблемы кадрового обеспечения как подразделов НДЕКЦ, так и секторов технико-криминалистического обеспечения следственных отделов. Соответственно уровень криминалистической подготовки инспекторов-криминалистов следственных отделов Национальной полиции на сегодня остается довольно низким. Недостаточная квалификация инспекторов-криминалистов влияет на конечный результат, а именно качество расследования криминальных правонарушений. В статье предлагается внедрение многоуровневой, фундаментальной подготовки инспекторов-криминалистов для следственных подразделов Национальной полиции и судебных экспертов для Экспертной службы МВД. Эта подготовка должна осуществляться на базе учреждений высшего образования системы МВД и отличаться учебными программами с учетом специфики практической деятельности указанных субъектов.

В статье также рассматриваются проблемы обеспечения расследования новейшими достижениями в области криминалистической техники. Делается акцент на недостаточном в этом отношении финансировании правоохранительных органов.

WAYS TO IMPROVE THE FORENSIC SUPPORT OF PRE-TRIAL INVESTIGATION

I. Pyrih

The article deals with the current problems of improving the forensic support of pre-trial investigation. For the efficiency of any type of human activity, including criminal investigations is required appropriate forensic support. The speed of the

investigation, the completeness and quality of the materials collected in the criminal proceedings depend on the quality of the pre-trial investigation of modern advances in science and technology, new methods for detecting and extracting objects related to a crime.

Under the forensic provision of evidence in the pre-trial investigation is the activities of the relevant actors to create the necessary conditions for obtaining forensic knowledge and the use of forensic technology in the activities of the subjects of the process of evidence in the pre-trial investigation on the collection, study, verification and evaluation of evidence and use them for the purpose solving the investigation tasks. Attention is drawn to the fact that the effectiveness of the activity of forensic provision of investigation depends, firstly, on the subjects of the investigation process, namely on their knowledge, abilities and skills in gathering, researching and evaluating evidence using the means of forensic technology. Secondly, the final result is due directly to the availability of this technology, its compliance with modern requirements of scientific and technological progress.

The reform of the expert subdivisions of the law enforcement agencies brought both positive results and led to the emergence of certain problems of forensic provision of investigation of criminal offenses. Among the positive aspects, it should be noted the separation of the functions of forensic and forensic support of the investigation, which assisted in observing the principle of independence of forensic examination. On the other hand there were problems of staffing both in the subdivisions of the State Research Forensic Center and the sectors of technical and forensic provision of investigation departments. Accordingly, the level of forensic training of forensic inspectors of the investigation departments of the National Police is still rather low for today. Insufficient qualification of forensic inspectors affects the final result, namely, the quality of the investigation of criminal offenses. The article proposes the introduction of a multilevel, fundamental training of criminological inspectors for the investigation units of the National Police and forensic experts for the Expert Service of the Ministry of Internal Affairs. This training should be carried out on the basis of institutions of higher education of the Ministry of Internal Affairs and different educational programs, taking into account the specifics of the practical activities of these subjects.

The article also deals with the problems of ensuring the investigation of the latest advances in the field of forensic technology. The emphasis is placed on insufficient funding of law enforcement agencies in this regard.